

متن و ترجمه ۲۴ (دعای مکارم الاخلاق) بر اساس ترجمه جناب استاد حسین انصاریان

وَ كَانَ مِنْ دَعَائِهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ لِأَبَوَيْهِ عَلَيْهِمَا السَّلَامُ

«برای پدر و مادرش»

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَ رَسُوْلِكَ، وَ اَهْلِ بَيْتِهِ

خداوندا بر محمد بنده و فرستاده‌ات و بر خاندان پاکش درود

الطَّاهِرِينَ، وَ اَخْصُصْهُمْ بِاَفْضَلِ صَلَوَاتِكَ وَ رَحْمَتِكَ وَ

فرست، و آنان را به بهترین درودها و رحمت و

بَرَكَاتِكَ وَ سَلَامِكَ، وَ اَخْصُصِ اللّٰهُمَّ وَالِدَيَّ بِالْكَرَامَةِ

برکات و سلام خود مخصوص گردان، الهی و پدر و مادر مرا به کرامت

لَدَيْكَ وَ الصَّلَوةِ مِنْكَ، يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ. اَللّٰهُمَّ صَلِّ

نزد خود و درود از سوی خود اختصاص ده، ای مهربانتترین مهربانان. خداوندا

عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ اَلْهَمْنِي عِلْمَ مَا يَجِبُ لَهُمَا عَلَى الْهَامِ،

بر محمد و آتش درود فرست، و دانش آنچه از حقوق ایشان که بر من لازم است به من الهام کن،

وَ اجْمَعْ لِي عِلْمَ ذَلِكَ كُلِّهِ تَمَاماً، ثُمَّ اسْتَعْمِلْنِي بِمَا تُلْهِمُنِي

و دانش تمام آن واجبات را بدون کم و زیاد برایم فراهم نما، آنگاه مرا به آنچه در این زمینه به من الهام کرده‌ای

مِنْهُ، وَ وَفَّقْنِي لِلنُّفُوذِ فِيمَا تُبْصِرُنِي مِنْ عِلْمِهِ، حَتَّى لَا يَفُوتَنِي

به کار گیر، و توفیقم ده تا نسبت به آنچه به من بصیرت می‌دهی اقدام کنم، تا به کار بستن چیزی

اسْتِعْمَالُ شَيْءٍ عَلَّمْتَنِيهِ، وَ لَا تَنْقُلْ اَرْكَانِي عَنِ الْحُقُوفِ فِيمَا

از آنچه به من تعلیم داده‌ای از دستم نرود، و ارکان بدنم از خدمتی که مرا به آن ملهم فرموده‌ای احساس

اَلْهَمْتَنِيهِ. اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ كَمَا شَرَفْتَنَابِهٖ، وَ صَلِّ

گرانی ننماید. خداوندا بر محمد و آتش درود فرست همان‌طور که ما را به وجودش سرافراز فرمودی، و

عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ كَمَا اَوْجَبْتَ لَنَا الْحَقَّ عَلَى الْخَلْقِ بِسَبَبِهِ .

بر محمد و آتش درود فرست. همان‌سان که به سبب آن حضرت حقی از ما بر عهده مردم واجب نمودی .

اَللّٰهُمَّ اجْعَلْنِي اَهَابُهُمَا هَيْبَةُ السُّلْطَانِ الْعُسُوفِ، وَ اَبْرُهُمَا

خداوندا چنان کن که از هیبت پدر و مادرم چون از هیبت سلطان خودکامه بیمناک باشم، و به هر دو

بِرَّ الْاُمِّ الرَّوُّوفِ، وَ اجْعَلْ طَاعَتِي لِوَالِدَيَّ وَ بَرِّي بِهِمَا اَقْرَّ

چون مادری مهربان نیکی نمایم، و اطاعت از آنان و نیکی به هر دوی آنان را در نظرم از لذت خواب در

لِعَيْنِي مِنْ رَقْدَةِ الْوَسْطَانِ، وَ اَثْلَجَ لِي صَدْرِي مِنْ شَرْبَةِ

چشم خواب‌آلوده شیرین‌تر، و برای سوز سینه‌ام از شربت گوارا

الظَّمْئَانِ حَتَّى اُوْثِرَ عَلَى هَوَايَ هَوَاهُمَا، وَ اُقَدِّمَ عَلَى رِضَايَ

در ذائقه تشنه خنک‌تر گردان، تا خواسته ایشان را بر خواسته خود ترجیح دهم، و خرسندی آن دو را بر

رِضَاهُمَا، وَأَسْتَكَثَّرَ بِرَّهُمَا بِي وَإِنْ قَلَّ، وَأَسْتَغْلَلَ بِرِّي بِهِمَا

خرسندی خود مقدم دارم، و خوبی ایشان را در حق خود هرچند اندک باشد زیاد بینم، و نیکویی خود را درباره ایشان و اِنْ كَثُرَ. اَللّٰهُمَّ خَفِّضْ لَهُمَا صَوْتِي، وَ اطْبِ لَهُمَا كَلَامِي،

گرچه بسیار باشد کم شمارم. خداوندا، صدایم را در محضر آنان ملایم کن، و گفتارم را بر آنان دلنشین فرما،

وَ اَلِنْ لَهُمَا عَرِيكَتِي، وَ اعْطِفْ عَلَيْهِمَا قَلْبِي، وَ صَيِّرْنِي بِهِمَا

و خویم را نسبت به آنان نرمی عنایت کن، و قلبم را بر هر دو مهربان ساز، و مرا نسبت به هر دو

رَفِيقًا، وَ عَلَيْهِمَا شَفِيقًا. اَللّٰهُمَّ اشْكُرْ لَهُمَا تَرْبِيَّتِي، وَ

خوشرفتار و دلسوز قرار ده. خداوندا هر دو را به پاس تربیت من جزای نیکو ده، و

اَثْبُهُمَا عَلَى تَكْرِمَتِي، وَ احْفَظْ لَهُمَا مَا حَفِظَاهُ مِنِّي فِي صِغَرِي .

در مقابل آنکه مرا گرامی داشتند جزای خیر عطا فرما، و هرچه را در کودکی نسبت به من منظور داشته‌اند در حق ایشان - منظور کن .

اَللّٰهُمَّ وَ مَا مَسَّهُمَا مِنِّي مِنْ اَذَى، اَوْ خَلَصَ إِلَيْهِمَا عَنِّي مِنْ

خداوندا اگر از جانب من آزاری به آنان رسیده، یا از من

مَكْرُوهِ، اَوْ - ضَاعَ قَبْلِي لَهُمَا مِنْ حَقٍّ، فَاجْعَلْهُ حِطَّةً لِدُنُوبِهِمَا،

کار ناخوشایندی دیده‌اند، یا حقی از آنان به وسیله من از بین رفته، همه را موجب پاک شدن آنان از گناهانشان

وَ عُلُوًّا فِي دَرَجَاتِهِمَا، وَ زِيَادَةً فِي حَسَنَاتِهِمَا، يَا مُبَدِّلَ

و مایه رفعت مقامشان و افزونی حسناتشان قرار ده، ای که

السَّيِّئَاتِ بِأَضْعَافِهَا مِنَ الْحَسَنَاتِ. اَللّٰهُمَّ وَ مَا تَعَدَّيَا عَلَيَّ

بدیها را به چندین برابر به خوبی تبدیل می‌نمایی. الهی اگر در گفتار با من از

فِيهِ مِنْ قَوْلٍ، اَوْ اَسْرَفَا عَلَيَّ فِيهِ مِنْ فِعْلٍ، اَوْ ضَيَعَا لِي مِنْ

اندازه بیرون رفته‌اند، یا در عملی نسبت به من زیاده‌روی نموده‌اند، یا حقی از من ضایع

حَقٍّ، اَوْ قَصَرَا بِي عَنْهُ مِنْ وَاجِبٍ، فَقَدْ وَهَبْتُهُ لَهُمَا، وَ جُدْتُ

کرده‌اند، یا از وظیفه پدر و مادری در حق من کوتاهی نموده‌اند، حق خود را به آنان بخشیدم، و آن را

بِهِ عَلَيْهِمَا، وَ رَغِبْتُ إِلَيْكَ فِي وَضْعِ تَبِعْتِهِ عَنْهُمَا، فَإِنِّي

برایشان نثار کردم، و از تو می‌خواهم که وزر و وبال آن را از دوش آنان برداری، زیرا که من

لَا أَتَّهِمُهُمَا عَلَى نَفْسِي، وَلَا أَسْتَبْطِلُهُمَا فِي بَرِّي، وَلَا أَكْرَهُ مَا

نسبت به خود آنان را در کوتاهی حق متهم نمی‌کنم، و آنان را در مهربانی در حق خودم سهل‌انگار نمی‌دانم، و از آنچه

درباره‌ام انجام داده‌اند

تَوَلَّيَاهُ مِنْ أَمْرِي يَا رَبِّ، فَهَمَا أَوْجَبُ حَقًّا عَلَيَّ، وَ أَقْدَمُ إِحْسَانًا

ناراضی نیستم ای پروردگار من، زیرا رعایت حق آنان بر من واجب‌تر، و احسانشان نسبت به من

إِلَيَّ، وَ اعْظَمُ مِنِّي لَدَيَّ مِنْ أَنْ أَقَاصَّهُمَا بِعَدْلِ، اَوْ أُجَازِيَهُمَا

دیرینه‌تر، و منتشان بر من بیشتر از آن است که از آنان از روی عدل تقاص بکشم، یا نسبت به

علی مثل، اَیْنَ اِذَا -یا الهی- طُولُ شُغْلِهِمَا بِتَرْبِیَّتِی؟ وَ اَیْنَ

ایشان معامله به مثل کنم، الهی اگر چنین کنم پس روزگار مدیدی که در تربیت من سپری کرده‌اند، و

شِدَّةُ تَعْبِهِمَا فِی حِرَاسَتِی؟ وَ اَیْنَ اِقْتَارُهُمَا عَلٰی اَنْفُسِهِمَا

رنج‌های زیادی که در نگهداری من تحمل نموده‌اند، و آن همه که بر خود تنگ گرفتند تا زندگی مرا

لِلتَّوَسُّعَةِ عَلٰی؟! هَیْهَاتَ مَا یَسْتَوُ فِیْهِ اِنْ مِّنِّیْ حَقُّهُمَا، وَلَا اُدْرِكُ

گشایشی باشد چه می‌شود؟ بدون شک بعید است که بتوانند حق خود را از من دریافت دارند، و من نمی‌توانم

مَا یَجِبُ عَلٰی لَهُمَا، وَ لَا اَنَا بِقَاضٍ وَظِیفَةً خِدْمَتِهِمَا، فَصَلِّ

حقوقی را که بر عهده‌ام دارند تدارک نمایم، و وظیفه خدمت آنان را بجای آورم، پس

عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ اَعِنِّیْ یَا خَیْرَ مَنْ اسْتَعِیْنَ بِهِ، وَ وَفَّقْنِیْ

بر محمد و آلش درود فرست، و ای بهترین کسی که از تو یاری جویند مرا یاری ده، و

یَا اَهْدِیْ مَنْ رُغِبَ اِلَیْهِ، وَ لَا تَجْعَلْنِیْ فِیْ اَهْلِ الْعُقُوْقِ لِلْاَبَاءِ

ای راهنماینده‌تر کسی که به او روی آورده‌می‌شود مراتوفیق ده، و در آن روز که همه بدون آنکه بر آنان ستم

وَالْاُمَمَاتِ یَوْمَ تُجْزٰی كُلُّ نَفْسٍ بِمَا کَسَبَتْ وَ هُمْ

رود جزا می‌بینند مرا در زمره آنان که عاق پدر و مادرند

لَا یُظْلَمُوْنَ. اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ وَ ذُرِّیَّتِهِ، وَ اَخْصِصْ

قرار مده. خداوندا بر محمد و آل او و نسل او درود فرست، و پدر و مادرم را

اَبَوٰی بِاَفْضَلٍ مَا خَصَّصْتَ بِهٖ اَبَآءَ عِبَادِکَ الْمُؤْمِنِیْنَ وَ اُمَمَاتِهِمْ،

به بهترین چیزی که پدران و مادران بندگان باایمانت را به آن مخصوص گرداندی مخصوص گردان،

یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ. اَللّٰهُمَّ لَا تُنْسِنِیْ ذِکْرَهُمَا فِیْ اَدْبَارِ

ای مهربانترین مهربانان. خداوندا یاد آنان را در پس

صَلَوَاتِیْ، وَ فِیْ اِنَا مِنْ اِنَا لَیْلِیْ، وَ فِیْ كُلِّ سَاعَةٍ مِنْ

نمازهایم، و در هیچ وقتی از اوقات شبم، و ساعتی از

سَاعَاتِ نَهَارِیْ. اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰی مُحَمَّدٍ وَآلِهِ، وَ اَغْفِرْ لِیْ

ساعات روزم از صفحه قلبم مزدای. خداوندا بر محمد و آلش درود فرست، و مرا به برکات

بِدُعَائِیْ لَهُمَا، وَ اَغْفِرْ لَهُمَا بِبِرِّهِمَا بِیْ مَغْفِرَةٍ حَتْمًا، وَ اَرْضَ

دعایی که برای آنان دارم بیامرز، و آن دو را به سبب خوبیهایی که در حق من داشته‌اند مشمول غفران حتمی قرار ده، و

از آنان

عَنْهُمَا بِشَفَاعَتِیْ لَهُمَا رِضٰی عَزْمًا، وَ بَلِّغْهُمَا بِالْکَرَامَةِ مَوَاطِنَ

به شفاعت من از آنان به‌طور مسلم خشنود شو، و آنان را با کرامت به سر منزل

السَّلَامَةِ. اَللّٰهُمَّ وَ اِنْ سَبَقَتْ مَغْفِرَتُکَ لَهُمَا فَشَفِّعْهُمَا فِیْ،

سلامت برسان. خداوندا اگر پدر و مادرم را پیش از من آمرزیده‌ای پس ایشان را شفیع من قرار ده،

وَإِنْ سَبَقَتْ مَغْفِرَتُكَ لِي فَشَفِّعْنِي فِيهِمَا، حَتَّى نَجْتَمِعَ بِرَأْفَتِكَ

و اگر مرا پیش از آنان مورد آمرزش قرار داده‌ای پس مرا شفیع ایشان کن، تا در پرتو مهربانیت

فی دارِ کرامتِک، وَ مَحَلِّ مَغْفِرَتِکَ وَ رَحْمَتِکَ، إِنَّکَ ذُو الْفَضْلِ

در سرای کرامت، و جایگاه مغفرت و رحمتت گرد آئیم، زیرا که تو صاحب فضل

الْعَظِيمِ، وَالْمَنَّ الْقَدِيمِ، وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ .

بزرگ و نعمت قدیمی، و تو مهربانترین مهربانانی .